7/19155

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan
121

30/01/2007

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 11/12/2006 tarihli ve A.01.0.GNS. 0.10.00.02-19155-27775/63661 sayılı yazınız,
b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü ifadeli, 15/12/2006 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/106-544-1/5933 sayılı yazı,
c) 29/12/2006 tarihli ve 1515 sayılı yazımız.

İlgi (a) yazınız ekinde Başbakanlığa gönderilen ve ilgi (b) yazı ile Bakanlığımızca cevaplandırılması tensip olunan, İzmir Milletvekili Enver Öktem tarafından Sayın Başbakan'a yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/19155 Esas No.lu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (c) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Cemil ÇİÇEK
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (2 adet)

DAĞITIM:
Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

7/19155

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan

.../.../2007

Sayın Enver ÖKTEM
İzmir Milletvekili
T.B.M.M.

Sayın Başbakana yöneltilip, Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılması tensip olunan 7/19155 Esas No.lu yazılı soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I - Bakanlar Kurulunca 03/07/2006 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına arzı kararlaştırılan "Kaçakçılıkla Mücadele Kanun Tasarısı" ve gerekçeleri, Başbakanlıkça 04/08/2006 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına gönderilmiştir.

A) Kanun Tasarısının genel gerekçesinde,

"1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun, 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ile yürürlükten kaldırılmıştır. 4926 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 19/7/2003 tarihinden sonra, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu 1/6/2005 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 5 inci maddesinde bu Kanunun genel hükümlerinin özel ceza kanunları ve ceza içeren kanunlardaki suçlar hakkında da uygulanacağı düzenlenmiştir.

5252 sayılı Türk Ceza Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunun 5349 sayılı Kanunla değişik geçici 1 inci maddesinde; "Diğer kanunların, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun Birinci Kitabında yer alan düzenlemelere aykırı hükümleri, ilgili kanunlarda gerekli değişiklikler yapılıncaya ve en geç 31 Aralık 2006 tarihine kadar uygulanır." hükmü yer almaktadır.

5237 sayılı Türk Ceza Kanunundan sonra, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ile 5326 sayılı Kabahatler Kanunu 1/6/2005 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

5326 sayılı Kabahatler Kanununun 3 üncü maddesinde de, bu Kanunun genel hükümlerinin diğer kanunlardaki kabahatler hakkında da uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 5 inci maddesi ile 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 3 üncü maddesi gereğince 4926 sayılı Kanunun suç ve kabahatlere ilişkin genel düzenlemelerinin 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununa uyumlu hale getirilmesi gerekmektedir. Bu uyum çalışmaları sırasında 4926 sayılı Kanunun uygulamada tereddüt yaratan hükümleri de gözden geçirilmiş ve madde metinleri sadeleştirilmiş ve 5237 ve 5326 sayılı kanunlarda düzenlenmiş bulunan genel hükümler 4926 sayılı Kanun metninden çıkarılmıştır. Öngörülen bu düzenlemeler, 4926 sayılı Kanunun madde düzeni ve sıralamasında büyük değişiklikler gerektirdiği için 4926 sayılı Kanunun tamamını yürürlükten kaldıran bu Tasarı hazırlanmıştır."

ifadelerine yer verilmiştir.

B) Tasarının İkinci Bölümünde kaçakçılık fiilleri düzenlenmiş,

a) "Suçlar ve kabahatler" kenar başlıklı 3. maddesinde,

"(1) Eşyayı, gümrük işlemlerine tabi tutmaksızın Türkiye'ye ithal eden kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve onbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Eşyanın, belirlenen gümrük kapıları dışından Türkiye'ye ithal edilmesi halinde, verilecek ceza üçte birinden yarısına kadar artırılır.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan

.../.../2007

(2) Eşyayı, sahte belge kullanmak suretiyle gümrük vergileri kısmen veya tamamen ödenmeksizin Türkiye'ye ithal eden kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve onbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(3) Transit rejimi çerçevesinde taşınan serbest dolaşımda bulunmayan eşyayı, gümrük bölgesinde bırakan kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(4) Antrepo veya geçici depolama yerlerindeki serbest dolaşımda bulunmayan eşyayı gümrük idaresinin izni olmadan kısmen veya tamamen çıkaran veya değiştiren kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(5) Belli bir amaç için kullanılmak veya işlenmek üzere ülkeye geçici olarak getirilen eşyayı sahte belge ile yurt dışına çıkarmış gibi işlem yapan kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(6) Birinci ilâ beşinci fıkralarda tanımlanan fiillerin işlenmesine iştirak etmeksizin, bunların konusunu oluşturan eşyayı bu özelliğini bilerek ve ticari amaçla satın alan, satışa arz eden, satan, taşıyan veya saklayan kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(7) Özel kanunları gereğince gümrük vergilerinden kısmen veya tamamen muaf olarak ithal edilen eşyayı, ithal amacı dışında başka bir kullanıma tahsis eden, satan veya devreden ya da bu özelliğini bilerek satın alan veya kabul eden kişi üç aydan bir yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(8) İthali kanun gereği yasak olan eşyayı ithal eden kişi, fiil daha ağır cezayı gerektiren bir suç oluşturmadığı takdirde, iki yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmibin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. İthali yasak eşyayı bu özelliğini bilerek satın alan, satışa arz eden, satan, taşıyan veya saklayan kişi, aynı ceza ile cezalandırılır.

(9) Genel düzenleyici idari işlemlerle ithali yasaklanan eşyayı ithal eden kişiye, eşyanın gümrüklenmiş değerinin dört katı idari para cezası verilir. İthali lisansa, şarta, izne, kısıntıya veya belli kuruluşların vereceği uygunluk veya yeterlilik belgesine tabi olan eşyayı aldatıcı işlem ve davranışlarla ithal eden kişiye, eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası verilir.

(10) İnsan sağlığı ve güvenliği, hayvan ve bitki varlığı ve sağlığı ya da çevrenin kirletilmesi bakımından zararlı ve tehlikeli eşyayı aldatıcı işlem ve davranışlarla ithal eden kişiye, fiili suç oluşturmadığı takdirde, eşyanın gümrüklenmiş değerinin altı katı idari para cezası verilir. Eşyanın değersiz, artık veya atık madde olması durumunda; idari para cezası, dökme halinde gelen eşya için ton başına beşbin Yeni Türk Lirası, ambalajlı gelmesi halinde kap başına yüz Yeni Türk Lirası olarak hesaplanır.

(11) İhracı kanun gereği yasak olan eşyayı Türkiye'den ihraç eden kişi, fiil daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde, bir yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(12) Genel düzenleyici idari işlemlerle ihracı yasaklanan eşyayı ihraç eden kişiye, eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası verilir. İhracı; lisansa, şarta, izne, kısıntıya veya belli kuruluşların vereceği uygunluk veya yeterlilik belgesine tabi olan eşyayı aldatıcı işlem ve davranışlarla ihraç eden kişiye, eşyanın gümrüklenmiş değerinin yarısı kadar idari para cezası verilir.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan

.../.../2007

(13) İhracat gerçekleşmediği halde gerçekleşmiş göstermek ya da gerçekleştirilen ihracata konu malın cins, miktar, evsaf veya fiyatını değişik göstererek ilgili kanun hükümlerine göre teşvik, sübvansiyon veya parasal iadelerden yararlanmak suretiyle haksız çıkar sağlayan kişi, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun nitelikli dolandırıcılık suçuna ilişkin hükümlerine göre cezalandırılır.

(14) Gümrük vergileri ödenmek suretiyle ihraç edilebilen eşyayı, gümrük işlemlerine tabi tutmaksızın veya aldatıcı işlem ve davranışlarla gümrük vergileri kısmen veya tamamen ödenmeksizin Türkiye'den ihraç eden kişiye, eşyanın gümrük vergilerinin iki katı idari para cezası verilir.

(15) İhracatın aracı şirket üzerinden gerçekleştirilmesi halinde, bu madde hükümlerine göre ceza yaptırımı imalatçı veya tedarikçi ihracatçılar hakkında uygulanır. Aracı şirket yetkilileri, bu durumu bilerek ihracatı gerçekleştirdikleri takdirde bu madde hükümlerine göre cezalandırılır. Beyanname ve eki belgelerde gösterilen ile gerçekte ihraç edilen eşya miktarı arasında yüzde onu aşmayan bir fark bulunması halinde, sadece 4458 sayılı Gümrük Kanunu hükümlerine göre işlem yapılır.

(16) Yukarıdaki fıkralarda tanımlanan fiiller, teşebbüs aşamasında kalmış olsa bile, tamamlanmış gibi cezalandırılır."

Hükmü öngörülmüş; madde gerekçesinde,

"5237 sayılı Türk Ceza Kanununun genel hükümleri karşısında, 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda tanımlanan fiillerin bir kısmı müeyyidesiz kalacağından, söz konusu boşluğun doldurulması amacıyla, madde hükmünde suç tanımları yeniden yapılmış ve bazı fiiller, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu hükümlerine göre idari para cezasını gerektiren kabahat olarak tanımlanmıştır.

4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun mevcut sisteminde, suç oluşturan fiiller 3 üncü maddede, buna karşılık bu fiillerin yaptırımı ise 4 üncü maddede düzenlenmiştir. 3 üncü maddede yapılan değişiklikle, suç veya kabahat oluşturan fiillerin yaptırımı da aynı madde kapsamında düzenlenmiştir."

İfadelerine yer verilmiştir.

b) "Nitelikli haller" kenar başlıklı 4. maddesinde,

"(1) 3 üncü maddede tanımlanan suçların ve kabahatlerin bilişim sistemlerinin kullanılması suretiyle işlenmesi halinde verilecek ceza bir kat artırılır.

(2) Bu Kanunda tanımlanan suçların bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde verilecek ceza iki kat artırılır.

(3) Bu Kanunda tanımlanan suçların, tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde veya yararına olarak işlenmesi halinde, ayrıca bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

(4) Bu Kanunda tanımlanan suçların, kaçakçılık fiillerini önlemek, izlemek, araştırmak ve soruşturmakla görevli kişiler tarafından veya meslek ve sanatın sağladığı kolaylıklardan yararlanmak suretiyle işlenmesi halinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır.

(5) Bu Kanunda tanımlanan suç ve kabahatlerin belgede sahtecilik yapılarak işlenmesi halinde, ayrıca bu suçtan dolayı da cezaya hükmolunur.

(6) Kaçakçılık fiillerini önlemek, izlemek ve araştırmakla görevli olup da bu Kanunda tanımlanan suçların işlenmesine kasten göz yuman kişi, işlenen suçun müşterek faili olarak sorumlu tutulur."

Hükmü öngörülmüş; madde gerekçesinde,

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan

.../.../2007

"Madde, yeni Türk Ceza Kanununun bir suçun nitelikli hallerine ilişkin düzenlemelerine uygun olarak yeniden düzenlenmiştir."

Denilmiştir.

II – A) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca, 05/09/2006, 10/03/2005 ve 26/12/2005 tarihlerinde, Esas Komisyon olarak Adalet Komisyonuna havale edilmiş olan "Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu Tasarısı (1/1240)", Niğde Milletvekili Orhan Eraslan ile Van Milletvekili Mehmet Kartal'ın "4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda Değişiklik Yapılması ve Bu Kanuna Bir Ek Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/403)" ile Van Milletvekili Yekta Haydaroğlu ve bir Milletvekilinin "Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa Bir Madde Eklenmesi ile İlgili Kanun Teklifi (2/644)", Adalet Komisyonunun 11/10/2006 tarihli 68. toplantısında görüşülmüş ve geneli üzerindeki görüşmeler tamamlanarak, maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir. Ancak, söz konusu Tasarı ve Teklifler, daha ayrıntılı incelenmesi amacıyla birleştirilerek Alt Komisyona havale edilmiştir. Tasarı ve söz konusu Teklifler Alt Komisyon tarafından etraflıca incelenip, görüşülmüş ve Alt Komisyon raporu 18/10/2006 tarihinde Adalet Komisyonuna sunulmuştur.

B) Adalet Komisyonunun 21, 22, 26, 27, 28 ve 29 Kasım 2006 tarihlerinde yapmış olduğu toplantılarda, Alt Komisyonun kabul ettiği metin esas alınarak Tasarı görüşülmüş; Tasarının geneli üzerindeki görüşmelerin tamamlanmasından sonra maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir.

Adalet Komisyonu tarafından;

a) "Suçlar ve kabahatler" kenar başlıklı 3. madde,

"(1) Eşyayı, gümrük işlemlerine tâbi tutmaksızın Türkiye'ye ithal eden kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis ve onbin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır. Eşyanın, belirlenen gümrük kapıları dışından Türkiye'ye ithal edilmesi halinde, verilecek ceza üçte birinden yarısına kadar artırılır.

(2) Eşyayı, sahte belge kullanmak suretiyle gümrük vergileri kısmen veya tamamen ödenmeksizin, Türkiye'ye ithal eden kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis ve onbin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

(3) Transit rejimi çerçevesinde taşınan serbest dolaşımda bulunmayan eşyayı, rejim hükümlerine aykırı olarak gümrük bölgesinde bırakan kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

(4) Belli bir amaç için kullanılmak veya işlenmek üzere ülkeye geçici ithalat ve dahilde işleme rejimi çerçevesinde getirilen eşyayı, sahte belge ile yurt dışına çıkarmış gibi işlem yapan kişi, altı aydan üç yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

(5) Birinci ilâ dördüncü fıkralarda tanımlanan fiillerin işlenmesine iştirak etmeksizin, bunların konusunu oluşturan eşyayı, bu özelliğini bilerek ve ticari amaçla satın alan, satışa arz eden, satan, taşıyan veya saklayan kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

(6) Özel kanunları gereğince gümrük vergilerinden kısmen veya tamamen muaf olarak ithal edilen eşyayı, ithal amacı dışında başka bir kullanıma tahsis eden, satan veya devreden ya da bu özelliğini bilerek satın alan veya kabul eden kişi, üç aydan bir yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan

.../.../2007

(7) İthali kanun gereği yasak olan eşyayı ithal eden kişi, fiil daha ağır bir cezayı gerektiren suç oluşturmadığı takdirde, iki yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmibin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır. İthali yasak eşyayı, bu özelliğini bilerek satın alan, satışa arz eden, satan, taşıyan veya saklayan kişi, aynı ceza ile cezalandırılır.

(8) Antrepo veya geçici depolama yerlerindeki serbest dolaşımda bulunmayan eşyayı, gümrük idaresinin izni olmadan kısmen veya tamamen çıkaran veya değiştiren kişiye, eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idarî para cezası verilir.

(9) Geçici ithalat, dahilde işleme ve Gümrük kontrolü altında işleme rejimi çerçevesinde ülkeye getirilen eşyayı, gümrük işlemlerini gerçekleştirmeksizin serbest dolaşıma sokan kişiye, eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idarî para cezası verilir.

(10) Genel düzenleyici idarî işlemlerle ithali yasaklanan eşyayı ithal eden kişiye, eşyanın gümrüklenmiş değerinin dört katı idarî para cezası verilir. Eşyanın değersiz, artık veya atık madde olması durumunda, idarî para cezası; dökme halinde gelen eşya için ton başına yirmibin Türk Lirası, ambalajlı gelmesi halinde kap başına dörtyüz Türk Lirası olarak hesaplanır.

(11) İthali, lisansa, şarta, izne, kısıntıya veya belli kuruluşların vereceği uygunluk veya yeterlilik belgesine tâbi olan eşyayı, aldatıcı işlem ve davranışlarla ithal eden kişiye, eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idarî para cezası verilir. Eşyanın değersiz, artık veya atık madde olması durumunda, idarî para cezası; dökme halinde gelen eşya için ton başına beşbin Türk Lirası, ambalajlı gelmesi halinde kap başına yüz Türk Lirası olarak hesaplanır.

(12) İhracı kanun gereği yasak olan eşyayı Türkiye'den ihraç eden kişi, fiil, daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde, altı aydan iki yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

(13) Genel düzenleyici idarî işlemlerle ihracı yasaklanan eşyayı ihraç eden kişiye, eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idarî para cezası verilir. İhracı, lisansa, şarta, izne, kısıntıya veya belli kuruluşların vereceği uygunluk veya yeterlilik belgesine tâbi olan eşyayı aldatıcı işlem ve davranışlarla ihraç eden kişiye, eşyanın gümrüklenmiş değerinin yarısı kadar idarî para cezası verilir.

(14) İhracat gerçekleşmediği halde gerçekleşmiş gibi göstermek ya da gerçekleştirilen ihracata konu malın cins, miktar, evsaf veya fiyatını değişik göstererek ilgili kanun hükümlerine göre teşvik, sübvansiyon veya parasal iadelerden yararlanmak suretiyle haksız çıkar sağlayan kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis ve onbin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır. Beyanname ve eki belgelerde gösterilen ile gerçekte ihraç edilen eşya arasında yüzde onu aşmayan bir fark bulunması halinde, sadece 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu hükümlerine göre işlem yapılır.

(15) Gümrük vergileri ödenmek suretiyle ihraç edilebilen eşyayı, gümrük işlemlerine tâbi tutmaksızın veya aldatıcı işlem ve davranışlarla gümrük vergileri kısmen veya tamamen ödenmeksizin Türkiye'den ihraç eden kişiye, eşyanın gümrük vergilerinin iki katı idarî para cezası verilir.

(16) İhracatın, aracı şirket üzerinden gerçekleştirilmesi halinde, iştirake ilişkin hükümler saklı kalmak üzere, bu madde hükümlerine göre ceza yaptırımı, imalatçı veya tedarikçi ihracatçılar hakkında uygulanır. Ancak, bu Kanunun gerekli kıldığı nezaret görevini yerine getirmeyen aracı şirket yetkililerine, malın gümrüklenmiş değerinin yarısı kadar idarî para cezası verilir.

(17) Onaltıncı fıkra hariç, bu maddede tanımlanan kabahatler, ancak kasten işlenebilir.

(18) Yukarıdaki fıkralarda tanımlanan suçlar ile onuncu fıkrada tanımlanan kabahat fiilleri, teşebbüs aşamasında kalmış olsa bile, tamamlanmış gibi cezalandırılır."

Şeklinde kabul edilmiş; Komisyon raporunda,

"Tasarının 3 üncü maddesinde, korunan hukuki değer ve fiilin ağırlığı dikkate alınarak yaptırım türlerinde ve oranlarında değişiklik yapılmıştır. Maddenin kendi içinde uyumunun sağlanması amacıyla fıkraların madde içindeki yerleri değiştirilmiş ve maddeye, uygulamada ortaya çıkması muhtemel boşluk ve tereddütlerin giderilmesi amacıyla dokuzuncu fıkra eklenmiş, diğer fıkra numaraları buna göre teselsül ettirilmiştir. Alt Komisyonca yapılan bu değişiklikler, Komisyonumuzca prensip olarak benimsenmiş; ancak, maddede aşağıdaki gerekçelerle ayrıca değişiklikler yapılmıştır.

Maddenin üçüncü fıkrasına, transit rejimi çerçevesinde taşınan ve serbest dolaşımda bulunmayan eşyanın gümrük bölgesinde bırakılması suçunun hukuka aykırılık unsuruna açıklık getirmek amacıyla, "rejim hükümlerine aykırı olarak" ibaresi eklenmiştir. Tasarı metnindeki maddenin beşinci fıkrasına, suçun konusunu oluşturan eşyanın ne suretle ülkeye getirilmiş olduğu hususuna açıklık getirmek amacıyla, "geçici ithalat ve dahilde işleme rejimi çerçevesinde" ibaresi eklenerek dördüncü fıkra olarak düzenlenmiştir. Fıkra sıralamasında yapılan değişiklik nedeniyle, beşinci fıkra olarak düzenlenen altıncı fıkra metninde yer alan "beşinci" ibaresi, Alt Komisyonca, "dördüncü" olarak değiştirilmiştir. Tasarı metnindeki maddenin yedinci fıkrası altıncı, sekizinci fıkrası ise yedinci fıkra olarak teselsül ettirilmiştir. Tasarı metnindeki maddenin dördüncü fıkrasında tanımlanan suç, kabahat haline dönüştürülerek sekizinci fıkra olarak Alt Komisyonca düzenlenmiştir. Madde metnine Alt Komisyon tarafından dokuzuncu fıkra olarak yeni bir fıkra eklenmiş ve bu değişiklik Komisyonumuzca da uygun görülmüştür. Eklenen bu fıkradaki kabahatin konusunu oluşturan eşya, dördüncü fıkrada tanımlanan suçun konusunu oluşturan eşyadır. Ancak, dördüncü fıkrada tanımlanan suçun oluşabilmesi için, suçun konusunu oluşturan eşyanın sahte belge düzenlenerek yurt dışına çıkarılmış gibi işleme tabi tutulması gerekir. Burada bir aldatma olgusu mevcuttur. Yeni Türk Ceza Kanunu gibi Tasarının içtima hükümlerinin gereği olarak, söz konusu suçun işlenmesi sırasında sahte belge düzenlenmesi ayrı bir suç oluşturduğu için, ayrıca bu nedenle ceza yaptırımına hükmedilecektir. Buna karşılık, dokuzuncu fıkrada ise, sahte belge düzenlenmesi ve aldatma olgusu söz konusu değildir. Bu kabahatin oluşması için, eşyanın gümrük işlemleri gerçekleştirilmeksizin serbest dolaşıma sokulması yeterlidir. Tasarı metnindeki maddenin dokuzuncu ve onuncu fıkraları, yaptırım altına aldıkları fiiller bakımından taşıdıkları ortak özellikler nedeniyle, Komisyonumuzca yeniden düzenlenmiş ve onuncu ve onbirinci fıkralar olarak teselsül ettirilmiştir. Tasarı metnindeki maddenin onbirinci fıkrası, yaptırımında değişiklik yapılarak onikinci; onikinci fıkrası ise, onüçüncü fıkra olarak teselsül ettirilmiştir. Tasarı metnindeki maddenin onüçüncü fıkrası kapsamına giren fiillerin dolandırıcılık suçunu oluşturduğu düşünülerek, Türk Ceza Kanununun ilgili hükümlerine yollamada bulunulmuş iken; fıkra metninde Komisyonumuzca yapılan değişiklikle, bu fiiller bağımsız bir suç olarak tanımlanmış ve ondördüncü fıkra olarak kabul edilmiştir. Ayrıca, söz konusu fıkra metnine eklenen bir cümleyle, beyanname ve eki belgelerde gösterilen ile gerçekte ihraç edilen eşya arasında yüzde onu aşmayan bir fark bulunması halinde, sadece 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu hükümlerine göre işlem yapılacağı hüküm altına alınmıştır. Dikkat edilmelidir ki, bu hüküm konulurken, beyanname ve eki belgelerde gösterilen ile gerçekte ihraç edilen eşya arasında yüzde onu aşmayan farkın ancak taksirli olarak gerçekleştirilebileceği varsayımına dayanılmıştır. Şayet, beyanname ve eki belgelerde gösterilen ile gerçekte ihraç edilen eşya arasında kasten bir mübayenet oluşturulmuşsa, oranı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan

.../.../2007

ne olursa olsun, bu fıkrada tanımlanan suçun oluşacağında kuşku bulunmamaktadır. Tasarı metnindeki maddenin ondördüncü fıkrası onbeşinci fıkra olarak teselsül ettirilmiştir. Tasarı metnindeki maddenin onbeşinci fıkrası, hükmünde değişiklik yapılarak, onaltıncı fıkra olarak teselsül ettirilmiştir. Bu fıkra metninde yapılan değişikliğe göre, ihracatın aracı şirket üzerinden gerçekleştirilmesi halinde, suç veya kabahatin işlenmesine iştirak etmeyen ve fakat kendilerine bu Tasarı ile yüklenen dikkat ve özen yükümlülüğüne aykırı davranan aracı şirket yetkilileri hakkında sadece idarî para cezası uygulanacaktır. Ancak, bu kişiler, ihracat rejimine aykırı fiilin işlenişine iştirak etmiş iseler, işlenen suç veya kabahatten dolayı Türk Ceza Kanununun veya Kabahatler Kanununun iştirake ilişkin hükümlerine göre sorumlu tutulacaklardır. Madde metnine onyedinci fıkra olarak eklenen yeni hükümle, Tasarı kapsamında tanımlanan kabahatlerin ancak kasten işlenebileceği hususuna açıklık getirilmiştir. Ancak, onaltıncı fıkranın ikinci cümlesinde tanımlanan kabahat, istisna kılınmıştır. Bu suretle, onaltıncı fıkranın ikinci cümlesinde tanımlanan kabahatin ancak taksirle işlenebileceği; eğer kasıt varsa, ihracat rejimine aykırılık oluşturan fiilin suç veya kabahat oluşturmasına göre Türk Ceza Kanununun veya Kabahatler Kanununun iştirake ilişkin hükümleri çerçevesinde sorumluluk yoluna gidileceği hususu teyit edilmiştir. Tasarı metnindeki maddenin onaltıncı fıkrası onsekizinci fıkra olarak teselsül ettirilmiştir. Ancak, bu fıkra metninde yapılan değişiklikle, Tasarıda tanımlanan kabahatler dolayısıyla teşebbüs hükümlerinin uygulanmayacağı, sadece onuncu fıkrada tanımlanan kabahate teşebbüsün cezalandırılacağı ve hatta kabahat tamamlanmış gibi ceza yaptırımı uygulanmasını gerektiği kabul edilmiştir.

Akaryakıt kaçakçılığı ile daha etkin bir şekilde mücadele etmek amacıyla, Alt Komisyon Tarafından Tasarıya dördüncü madde olarak yeni hükümler eklenmişti. Eklenen maddenin birinci fıkrasında, 4/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu hükümlerine göre akaryakıta katılması gereken ulusal markerin yetkisiz olarak üretilmesi, satışa arzedilmesi, satılması, yetkisiz kişilerden satın alınması, kabul edilmesi, bu özelliği bilinerek nakledilmesi veya bulundurulması fiilleri bağımsız bir suç olarak tanımlanmıştı. Keza, maddenin ikinci fıkrasında, ulusal marker içermeyen akaryakıtın gümrük bölgesinde satışa arzedilmesi, satılması, bulundurulması, bu özelliği bilinerek ve ticari amaçla satın alınması, taşınması ve saklanması fiilleri ayrı bir suç olarak tanımlanmıştı. Eklenen maddede sayılan fiillerin her zaman kaçakçılık olarak nitelendirilemeyeceği muhakkaktır. Ancak, Alt Komisyon tarafından, bu fiillerin kaçakçılık suçunun hazırlık hareketlerini oluşturduğu düşüncesiyle, Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu kapsamında bağımsız bir suç olarak tanımlanması yoluna gidilmişti.

Ancak, Alt Komisyonca Tasarı metnine eklenen bu maddede suç olarak tanımlanan fiillerle ilgili olarak, Genel Kurul gündeminde görüşülme sırasını bekleyen 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununda değişiklik yapılmasını öngören Kanun Tasarısında da hükümler bulunduğu için; Komisyonumuzca, söz konusu madde hükmünün Tasarı metninden çıkarılmasına karar verilmiştir."

İfadelerine yer verilmiştir.

b) "Nitelikli haller" kenar başlıklı 4. madde,

"(1) Bu Kanunda tanımlanan suçların ve kabahatlerin, bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, verilecek ceza iki kat artırılır.

(2) Bu Kanunda tanımlanan suçların ve kabahatlerin, üç veya daha fazla kişi tarafından birlikte işlenmesi halinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan

.../.../2007

(3) Bu Kanunda tanımlanan suçların, tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde veya yararına olarak işlenmesi halinde, ayrıca bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

(4) Bu Kanunda tanımlanan suçların, kaçakçılık fiillerini önlemek, izlemek, araştırmak ve soruşturmakla görevli kişiler tarafından veya meslek ve sanatın sağladığı kolaylıklardan yararlanmak suretiyle işlenmesi halinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır.

(5) Bu Kanunda tanımlanan suçların ve kabahatlerin, belgede sahtecilik yapılarak işlenmesi halinde, ayrıca bu suçtan dolayı da cezaya hükmolunur.

(6) Kaçakçılık fiillerini önlemek, izlemek ve araştırmakla görevli olup da bu Kanunda tanımlanan suçların işlenmesine kasten göz yuman kişi, işlenen suçun müşterek faili olarak sorumlu tutulur.

(7) Kaçakçılık suçunun konusunu oluşturan eşyanın, Devletin siyasi, iktisadi veya askeri güvenliğini bozacak ya da çevre veya toplum sağlığını tehdit edecek nitelikte olması halinde, fiil daha ağır cezayı gerektiren bir suç oluşturmadığı takdirde, verilecek hapis cezası on yıldan az olamaz."

Şeklinde kabul edilmiş, Komisyon raporunda,

"Tasarının 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında, Tasarıda tanımlanan suç veya kabahatlerin bilişim sistemlerinin kullanılması suretiyle işlenmesini, daha ağır cezayı gerektiren bir nitelikli unsur olarak telakki eden bir hüküm yer almaktaydı. Ancak, bu hüküm, söz konusu suç veya kabahatlerin işlenmesi bakımından uygulamada çelişkilere neden olacağı endişesiyle, Alt Komisyon tarafından kabul edilen 5 inci madde metninden çıkarılmıştır. Alt Komisyon tarafından yapılan bu değişiklik, Komisyonumuzca da kabul edilmiştir. Alt Komisyonca birinci fıkra olarak kabul edilen Tasarı maddesinin ikinci fıkrasına "suçların" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve kabahatlerin" ibaresi Komisyonumuzca eklenmiştir. Yapılan bu değişikliğe göre, Tasarıda tanımlanan kabahatlerin de bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde verilecek ceza artırılacaktır. Ancak, dikkat edilmelidir ki, örgütün, Tasarıda tanımlanan kabahatler dışında suç işlemek için kurulmuş bir örgüt olduğunun sabit görülmesi halinde, ayrıca Türk Ceza Kanununun 220 nci maddesine göre cezaya hükmolunması gerekmektedir. Aksi takdirde, kabahatin bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmiş olması dolayısıyla verilecek idarî para cezasının artırılmasıyla yetinilecektir. Madde metnine Komisyonumuzca eklenen ikinci fıkra hükmüyle, Tasarıda tanımlanan suçların ve kabahatlerin üç veya daha fazla kişi tarafından birlikte işlenmesi halinde, verilecek ceza yarı oranında artırılacağı kabul edilmiştir. Buna göre, cezada artırım yapılabilmesi için, Tasarıda tanımlanan suçlardan veya kabahatlerden birinin üç veya daha fazla kişi tarafından birlikte işlenmesi gerekir. Eklenen fıkrada yer alan "birlikte" ibaresi, müşterek failliği ifade etmektedir. Türk Ceza Kanununa göre, suçun icra hareketlerinin birden fazla kişi tarafından birlikte gerçekleştirilmiş olması halinde, müşterek faillik söz konusudur. Ancak, eklenen fıkraya göre suçun cezasının artırılabilmesi için, müşterek fail sayısının en az üç kişi olması gerekir. Kabahatler Kanununda, kabahatlere iştirakle ilgili olarak "tek tip fail sistemi" kabul edilmiş olmakla birlikte, kabahatin üç veya daha fazla kişi tarafından birlikte işlenmesi halinde de idarî para cezası artırılacaktır. Bu bakımdan kabahatin üç veya daha fazla kişi tarafından birlikte işlenmesi ile ilgili olarak Türk Ceza Kanununun 37 nci maddesinin müşterek failliğe ilişkin birinci fıkrası hükmünün göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Ayrıca, bu Tasarı ile yürürlükten kaldırılması öngörülen 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 6 ncı maddesinde yer alan hüküm, uygulamada bir boşluk doğmasının önüne geçilmek amacıyla, kaçakçılık suçunun daha ağır cezayı gerektiren bir nitelikli unsuru olarak Komisyonumuzca yeniden düzenlenmiş ve söz konusu maddeye yedinci fıkra olarak

7/10155

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan

.../.../2007

eklenmiştir. Alt Komisyon tarafından 5 inci madde olarak teselsül ettirilen söz konusu madde, yapılan bu değişikliklerle Komisyonumuzca 4 üncü madde olarak kabul edilmiştir."

İfadelerine yer verilmiştir.

C) Adalet Komisyonu Raporu 05/12/2006 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına gönderilmiştir.

D) Soru önergesine konu edilen hususların, Anayasa'nın "Yasama yetkisi" kenar başlıklı 7. maddesindeki, yasama yetkisinin Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisine ait olduğu ve bu yetkinin devredilemeyeceği; Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkilerinin düzenlendiği 87. maddesindeki, Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkilerinin, kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak olduğu; kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesinin düzenlendiği 88. maddedeki, kanun teklif etmeye Bakanlar Kurulu ve milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tasarı ve tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği hükümleri ile Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün Komisyonların yetkisi, toplantı yeri ve zamanının düzenlendiği 35. maddesinin birinci fıkrasındaki, Komisyonların, kendilerine havale edilen kanun tasarı veya tekliflerini aynen veya değiştirerek kabul veya reddedebileceği; birbirleriyle ilgili gördüklerini birleştirerek görüşebileceği yolundaki hükümleri çerçevesinde değerlendirilmesi gerektiği; Tasarıdaki cezai yaptırımlarla ilgili düzenlemelerin Adalet Komisyonunda yasama organı üyeleri tarafından takdir edildiği; Tasarıyla, kaçakçılıkla mücadeleye ilişkin esasların yeniden düzenlenmesi amaçlanmış olup, hiçbir şahıs, kurum veya grubun korunması ve kollanması söz konusu değildir.

Bilgilerinize arz ederim.

Cemil ÇİÇEK
Bakan